# Χριστιανικές διαβολές κατά της αρχαίας Ελλάδας: Η καταγωγή τού Έλληνα κι ο πολιτισμός του (Μέρος 2ο) – Το ελληνικό αλφάβητο δεν έχει σημιτο-φοινικική προέλευση

Στο προηγούμενο άρθρο είδαμε ότι το ελληνικό γένος προέρχεται απευθείας από το πελασγικό στα πλαίσια μιας φυσικής και ιστορικής συνέχειας. *«Το δε Ελληνικόν γλώσση μεν, επείτε εγένετο, αιεί κοτε τη αυτή διαχράται, ως εμοί καταφαίνεται είναι. Αποσχισθέν μέντοι από του Πελασγικού εόν ασθενές, από σμικρού τεο την αρχήν ορμώμενον αύξηται ες πλήθος των εθνέων»* (Ηρόδοτος Α΄ βιβλίο, 58).

Είδαμε τις συγκεκριμένες αναφορές του Ηροδότου όπου ονόμασε τους Ίωνες, τους Δωριείς, και τους Αιολείς, Πελασγούς. Σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία που αποκρυσταλλώνει και συνοψίζει μια κοινή συνείδηση και γνώση, πατέρας αυτών ήταν ο Έλλην. Αδέλφια του Έλληνος ο Αμφικτύων (βασιλιάς της Αττικής μετά τον Κραναό), η Πρωτογένεια (από την οποία θα προέλθει ο Αιτωλός), και η Θύια (από την οποία θα προέλθει ο Μακεδών με τα παιδιά του τον Πίερο και τον Ημάθιο). Οι δε Αχαιοί και οι Ίωνες προέρχονται από τον Ξούθο (επίσης γιο του Έλληνος). Ακόμα, είχα παραπέμψει στην παλαιότερη σειρά άρθρων «Η ιστορική συνέχεια πρωτοελλήνων και Ελλήνων» για μια πιο λεπτομερή παρουσίαση. Επισημαίνω αυτό που αναφέρεται από τον ιστορικό Διονύσιο τον Αλικαρνασσέα που συνοψίζει την ιστορική και φυσική συνέχεια Πελασγών- Ελλήνων και ταυτόχρονα δείχνει ότι οι Πελασγοί ήσαν αυτόχθονες· *«Ην γαρ και το των Πελασγών γένος Ελληνικόν εκ Πελοποννήσου το αρχαίον, και τον Πελασγόν αυτόχθονα λέγων»* («Ρωμαϊκή Αρχαιολογία», βιβλίο Α΄, 17.2).

Οι Πελασγοί θεωρούνται αυτόχθονες, λοιπόν, στον ελληνικό χώρο. Ταυτόχρονα όμως και ταξιδευτές καθώς το μαρτυρά το όνομά τους («Πελασγοί» > «πελαργοί»), όπου ορμώμενοι από την κοιτίδα τους δημιουργούν νέες αποικίες

περί την Μεσόγειο (και όχι μόνο). Συνεπώς, ούτε αυτοί ούτε οι Έλληνες ήρθαμε από αλλού, και η Κάθοδος των Δωριέων είναι απλά μια εσωτερική μετανάστευση των Ηρακλειδών στην πατρική τους γη, την Πελοπόννησο. Αυτό σημαίνει ότι η ελληνική ιστορία δεν ξεκινά από το 1200 π.κ.ε., αλλά από παλαιότερα. Η επιστήμη που λέγεται γεω-μυθολογία, λαμβάνοντας υπόψη της τα αρχαιολογικά δεδομένα και ευρήματα αλλά και τις αναφορές των αρχαίων συγγραφέων που ομιλούν για τρεις κατακλυσμούς στον ελλαδικό χώρο, βαθαίνει το εύρος της ιστορίας τουλάχιστον έως και 15.000 χρόνια πριν από το σήμερα. Δυστυχώς, έχει φτάσει στα χέρια μας μόνο ένα μικρό μέρος από την αρχαιοελληνική και ρωμαϊκή γραμματεία. Όμως από αυτό το λίγο και με τη συνδρομή των υπολοίπων σχετικών επιστημών, καταλήγει σε τόσο παλαιές εποχές. Θα μπορούσε η ιστορία να εκταθεί σε ακόμη μακρινότερες εποχές. Αν και υπάρχουν ενδείξεις, ας μείνουμε σε αυτά.

Στο σημερινό άρθρο θα εξετάσουμε την άποψη που υποστηρίζει ότι το ελληνικό αλφάβητο έχει σημιτο-φοινικική προέλευση. Αυτή η θεωρία «κουμπώνει» με την προηγούμενη και βολεύει πολύ τους χριστιανούς απολογητές που σκοπό έχουν να μειώνουν όσο γίνεται περισσότερο τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό σε διάρκεια χρόνου (ποσότητα) και σε αίγλη (ποιότητα) για να είναι σε θέση να συστήνουν στη θέση του το ψευδολόγημα του «ελληνοχριστιανικού» πολιτισμού ως δήθεν ανώτερου και την πλάνη των «ελληνοχριστιανικών» συνθέσεων. Με αυτόν τον τρόπο επιδιώκουν σήμερα να σκεπάσουν τα διαχρονικά εγκλήματα της Εκκλησίας κατά του Ελληνισμού και των ελληνιστών (ή να τα δικαιολογήσουν) και να την εμφανίσουν ως «προστάτιδα» και συνεκτικό σύνδεσμο των Νεοελλήνων-ρωμιών. Όμως τα στοιχεία και οι πηγές μαρτυρούν περί του αντιθέτου. Και ακριβώς στην ανάδειξη όλων αυτών γράφεται και αυτή η σειρά αλλά και όσα γράφονται γενικώς σε τούτη την ιστοσελίδα, και σε παρεμφερείς .

Τα παρακάτω στοιχεία ελήφθησαν από τη διάλεξη του καθηγητή κλασσικής φιλολογίας και ιστορίας, κου Αντώνιου Αντωνάκου, με τίτλο «Ελληνικό αλφάβητο. Η ιστορία και η δύναμη ενός πνευματικού υπερόπλου, μέσα από τα κείμενα και τις πηγές».
https://www.youtube.com/watch?v=hLBWugmi3lQ

Εδώ μεταφέρονται κάποια από τα στοιχεία της διάλεξης και κάποιες δικές μου αναφορές. Ωστόσο συστήνεται να παρακολουθήσει ο ενδιαφερόμενος την ομιλία του καθηγητή, η οποία μπορεί να του λύσει περαιτέρω απορίες που ίσως του δημιουργηθούν.

Οι οπαδοί αυτής της θεωρίας (που λέγονται «φοινικιστές»), στηρίζονται κυρίως σε ένα χωρίο του Ηροδότου το οποίο -όπως θα αποδειχτεί παρακάτω- διαστρεβλώνουν. Σε αυτό αναφέρεται ότι τα γράμματα λέγονται «φοινίκεια» επειδή οι Φοίνικες τα εφηύραν και τα έδωσαν σε μας. Ποιούς εννοεί όμως ο Ηρόδοτος «Φοίνικες»; Τους Σημίτες ή τους Έλληνες; Αν απαντηθεί αυτό, απαντιέται και το τί σημαίνει «φοινίκεια» γράμματα.

Πριν προχωρήσουμε, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι οι αρχαίες πηγές όταν αναφέρονται στα ελληνικά γράμματα, τα αποκαλούν είτε «Φοινίκεια» (φοινικήϊα), είτε «Καδμήϊα», είτε «Πελασγικά» εννοώντας το ίδιο πράγμα. Ποτέ δεν αναφέρονται σε φοινικικό αλφάβητο (σημιτικό-φοινικικό), διότι αυτό δεν είναι αλφάβητο αλλά είναι ένα συμφωνογραφικό σύστημα γραφής. Δηλαδή, δεν περιλαμβάνει φωνήεντα και σύμφωνα αλλά μόνο σύμφωνα.

Ας δούμε ποιες οι εκδοχές της φράσης «φοινίκεια γράμματα»:

Στα σχόλια του Μελάμποδος του Γραμματικού πάνω στο έργο του Διονυσίου του Θρακός «Γραμματική τέχνη» (32.11), μπορούμε να βρούμε τις εκδοχές για τον όρο «Φοινίκεια».

1. *«Φοινίκεια δε τα γράμματα ελέγοντο, ως φησίν Έφορος ο Κυμαίος και Ηρόδοτος (V 58), επεί Φοίνικες εύρον αυτά».*
2. *«Ευφρόνιος δε, ότι μίλτω το πρότερον εγράφοντο, ο εστί χρώμα τι φοινικούν».*
3. *«Ετεωνεύς και Μένανδρος, επειδή εν πετάλοις φοινικείοις εγράφοντο».*
4. *«όπερ κρείττον εστίν ειπείν, ότι φοινίσσεται υπ' αυτών ο νους ήγουν λαμπρύνεται».*
5. *«τινές δε φοινίκεια εκάλεσαν τα γράμματα, οιονεί φωνίκεια, παρά το της φωνής εικόνα είναι γράμματα».*
6. *«Ανδρών δε και Μενεκράτης ο Ολύνθιος από Φοινίκης της Ακταίωνος θυγατρός».*
7. *«Απολλώνιος δε ο του Αρχιβίου, επειδή οι αντίγραφοι από φοίνικος ξύλον είχον και μετ' αυτού έγραφον».*
8. *«Δούρις δε ο Σάμιος ο ιστορικός εν ογδόη των Μακεδονικών από Φοίνικος του Αχιλλέως τροφού».*
9. *«Αλέξανδρος δε ο Ρόδιος από Φοίνικος του Προνάπου και Ευρώπης, ευρόντος αυτά εν Κρήτη, ον απέκτεινεν Ραδάμανθυς φθονήσας».*
10. *«τινές δε φασί τους χαρακτήρας των στοιχείων τους παρ' ημίν υπό Ερμού εν φοίνικος φύλλω γεγραμμένους καταπεμφθήναι τοις ανθρώποις, διό και φοινίκεια*

*λέγεται τα γράμματα».*

Από το πλήθος των παραπάνω εκδοχών, οι υπέρμαχοι της φοινικικής προελεύσεως του ελληνικού αλφάβητου, λαμβάνουν και προβάλουν μόνο την πρώτη. Οι άλλες αποσιωπούνται, διότι δεν έχουν καμία σχέση με Φοίνικες.

Ο Διόδωρος ο Σικελιώτης γράφει:

> *Φησίν τοίνυν παρ' Έλλησιν πρώτον ευρετήν γενέσθαι Λίνον ρυθμών και μέλους, έτι δε Κάδμου κομίσαντος εκ Φοινίκης τα καλούμενα γράμματα πρώτον εις την Ελληνικήν μεταθείναι διάλεκτον, και τας προσηγορίας εκάστω τάξαι και τους χαρακτήρας διατυπώσαι. Κοινή μεν ουν τα γράμματα τα Φοινίκεια κληθήναι δια το παρά τους Έλληνας εκ Φοινίκων μετενεχθήναι, ιδία δε των Πελασγών πρώτων χρησαμένων τοις μετατεθείσι χαρακτήρσι Πελασγικά προσαγορευθήναι.*
> *(Διόδωρος Σικελιώτης, Ιστορία, 3.67, 1-2)*

Δηλαδή, ο πρώτος από τους Έλληνες που βρήκε τους ρυθμούς και τα μέλη είναι ο Λίνος. Αυτός μετέθεσε στην ελληνική διάλεκτο τα γράμματα που έφερε ο Κάδμος από την Φοινίκη, και έταξε τις προσηγορίες και διατύπωσε τους χαρακτήρες. Τα γράμματα ονομάστηκαν γενικά «Φοινίκεια» επειδή μεταφέρθηκαν στους Έλληνες από τους Φοίνικες. Ειδικώς χαρακτηρίστηκαν «Πελασγικά», επειδή πρώτοι οι Πελασγοί χρησιμοποίησαν τους τροποποιημένους χαρακτήρες.

Οι Φοίνικες που αναφέρονται είναι Σημίτες-Φοίνικες ή Έλληνες;

Από τα Σχόλια στην Γραμματική Τέχνη του Διονυσίου του Θρακός, μαθαίνουμε το εξής εκπληκτικό...

> *Μετά δε τον επί Δευκαλίωνος κατακλυσμόν ουδείς των περιλειφθέντων Ελλήνων εφύλαξεν αυτών την μνήμην, πλην των Πελασγών των αφ' Ελλάδος εις βαρβάρους πλανηθέντων, ους και ο ποιητής δίους καλεί, φάσκων και Λέλεγες και Καύκωνες διοί τε Πελασγοί· παρ' ων μαθόντες πρώτοι* ***Φοίνικες*** *εις Έλληνας ήγαγον,* ***γείτονές τε βαρβάρων όντες*** *και συνεχείς εμπορίας ποιούμενοι· όθεν και Φοινίκεια κτηρικώς ονομάζονται.*
> *(Σχόλια στην Γραμματική Τέχνη του Διονυσίου του Θρακός, Sholia Vaticana, TLG page 185, 24-29)*

Μπορεί κανείς να πει ότι διακρίνονται οι Φοίνικες από τους Έλληνες σαν να πρόκειται για δύο διαφορετικούς λαούς-γένη. Δεν είναι όμως έτσι και φαίνεται από τη συνέχεια του κειμένου.

Η διάκριση αυτή είναι φαινομενική όπως είναι φαινομενική και η διάκριση Ελλήνων- Μακεδόνων που κάνει ο Θουκυδίδης όταν γράφει επί παραδείγματι: *«Και ήγον ο μεν ω εκράτει Μακεδόνων την δύναμιν και των ενοικούντων Ελλήνων οπλίτας. […] Ξύμπαν δε το οπλιτικόν των Ελλήνων τρισχίλιοι μάλιστα, ιππής δ' οι πάντες ηκολούθουν Μακεδόνων ξυν Χαλκιδεύσιν ολίγου ες χιλίους»* (Ιστοριών Δ΄ 124). Δηλαδή: «Και ο μεν οδηγούσε στρατό που το αποτελούσαν Μακεδόνες απ' αυτούς που εξουσίαζε, κι οπλίτες Έλληνες, από εκείνους που κατοικούσαν στη χώρα του. […] Οι Έλληνες οπλίτες συνολικά ήταν περίπου τρείς χιλιάδες το ιππικό, από Μακεδόνες και Χαλκιδικιώτες, πλησίαζε τους χίλιους άνδρες». Στην επόμενη όμως παράγραφο ξεχωρίζει τους Μακεδόνες από τους βαρβάρους: *«Οι μεν Μακεδόνες και το πλήθος των βαρβάρων ευθύς φοβηθέντες…»*. Δηλαδή, «Τους Μακεδόνες και το πλήθος των βαρβάρων τους έπιασε φόβος…». Αν θεωρούσε τους Μακεδόνες μη Έλληνες δεν θα τους διέκρινε από τους βαρβάρους. Επομένως, η φαινομενική διάκριση έχει την έννοια «οι Μακεδόνες και οι άλλοι Έλληνες». Το ίδιο και με τους Φοίνικες παραπάνω. Εννοεί τους Φοίνικες και τους υπόλοιπους Έλληνες.

Οι Φοίνικες, λοιπόν, που αναφέρονται εδώ και έχουν σχέση με τα «φοινίκεια» γράμματα, ήταν γείτονες…βαρβάρων. Αυτό σημαίνει ότι δεν πρόκειται περί Σημιτών (βαρβάρων, δηλαδή μη Ελλήνων) αλλά περί Ελλήνων. Και πώς να μην είναι, εφόσον ο Κάδμος ήταν γιος του Αγήνορος ο οποίος ξεκίνησε από το Άργος για τη Φοινίκη. Είναι γνωστός εξάλλου και ο μύθος της Ευρώπης, που ήταν αδελφή του Κάδμου, του Φοίνικα, και του Κίλικα. Μάλιστα η περιοχή Φοινίκη ονομάστηκε έτσι από τον συγκεκριμένο γιο του Αγήνορος. Η δε μητέρα τους και σύζυγος του Αγήνορος ήταν η Τηλέφασσα. Να γιατί είναι σημαντικό να γνωρίζει ο Έλληνας την μυθολογία του, διότι σε αυτήν περιλαμβάνονται πληροφορίες και γνώσεις του ίδιου του παρελθόντος του. Ο ιστορικός Διόδωρος ο Σικελιώτης, αν και αναγνωρίζει την καλή προαίρεση των προηγούμενων ιστορικών, κατακρίνει όμως το ότι κάποιοι από αυτούς παρέλειψαν να εντάξουν στη συγγραφή τους την αρχαία μυθολογία εξαιτίας της δυσχέρειας που παρουσιάζει όσον αφορά την ακριβή χρονολογική τοποθέτηση των γεγονότων στα οποία αναφέρεται. Ο Διόδωρος εντούτοις κάνει το αντίθετο, αναγνωρίζοντας ιστορικό πυρήνα στους μύθους (δεν αναφέρομαι στους ιερατικούς και στους φιλοσοφικούς μύθους των

οποίων η σημασία και χρησιμότητα βρίσκεται αλλού), γράφοντας· *«Πεποιήμεθα δε την αρχήν της ιστορίας από των μυθολογουμένων παρ' Έλλησι τε και βαρβάροις, εξατάσαντες τα παρ' εκάστοις ιστορούμενα κατά τους αρχαίους χρόνους, εφ' όσον ημίν δύναμις»* (Βιβλιοθήκη Ιστορική, Α΄ βιβλίο, 4.5/ Δ΄ βιβλίο 1.1-4).

Ο Ηρόδοτος επομένως, δεν αναφέρεται σε σημίτες Φοίνικες. Αυτό επιβεβαιώνεται από τη συνέχεια των σχετικών αποσπασμάτων…

> *Οι δε Φοίνικες ούτοι οι συν Κάδμω απικόμενοι, των ήσαν οι Γεφυραίοι, άλλα τε πολλά οικήσαντες ταύτην την χώρην (σημ. εννοεί την Βοιωτία), εσήγαγον διδασκάλια ες τους Έλληνας και δη και γράμματα, ουκ εόντα πριν Έλλησι ως εμοί δοκέειν, πρώτα μεν τοίσι και άπαντες χρέωνται Φοίνικες. Μετά δε χρόνου προβαίνοντος άμα τη φωνή μετέβαλλον και τον ρυθμόν των γραμμα΄των. Περιοίκεον δε σφέας τα πολλά των χώρων τούτον τον χρόνον Ελλήνων Ίωνες, οι παραλαβόντες διδαχή παρά των Φοινίκων τα γράμματα, μεταρρυθμίσαντες σφέων ολίγα εχρέωντο, χρεώμενοι δε εφάτισαν, ώσπερ και το δίκαιον έφερε, εσαγαγόντων Φοινίκων ες την Ελλάδα, Φοινικήϊα κεκλήσθαι.*
> *(Ηρόδοτος, Ιστορία, Ε, 58.1-12)*

Πρέπει να προσέξουμε μια πολύ βασική λεπτομέρεια που υπάρχει στο απόσπασμα. Ο Ηρόδοτος **δεν** λέει ότι οι Φοίνικες που ήρθαν μαζί με τον Κάδμο εισήγαγαν **τα** γράμματα. Αλλά «γράμματα» (κάποια γράμματα). *«εσήγαγον διδασκάλια ες τους Έλληνας και δη **και γράμματα**»*.

Μάλιστα ο Ηρόδοτος διατυπώνει την πληροφορία με επιφύλαξη γράφοντας *«ως εμοί δοκέει»*. Στο έργο του, όταν είναι σίγουρος για κάτι, γράφει «ως εμοί καταφαίνεται» (όπως είναι ολοφάνερο).

Ο Ηρόδοτος γράφει παρακάτω:

> *Είδον δε και αυτός **Καδμήια γράμματα** εν τω ιρώ του Απόλλωνος του Ισμηνίου εν Θήβησι τησι Βοιωτών επί τρίποσι τρισί εγκεκολαμμένα, τα πολλά όμοια εόντα τοισι Ιωνικοίσι. Ο μεν δη εις των τριπόδων επίγραμμα έχει· Αμφιτρύων μ' ανέθηκε θεώ από Τηλεβοάων. Ταύτα ηλικίην είη αν κατά Λάιον τον Λαβδάκου του Πολυδώρου του Κάδμου.*
> *(Ηρόδοτος Ε, 59.1- 60.1)*

Επίσης…

> *Έτερος δε τρίπους εν εξαμέτρω τόνω λέγει· Σκαιος πυγμαχέων με εκηβόλω Απόλλωνι νικήσας ανέθηκε τείν περικαλλές άγαλμα. Σκαιος δ' αν είη ο Ιπποκόωντος, ει δη ούτος γε εστί ο αναθείς και μη άλλος τωυτό ούνομα έχων τω Ιπποκόωντος, ηλικίην κατά Οιδίουν τον Λαΐου.*
> *(ο. π. 60.1- 61.1)*

Επομένως, ο Ηρόδοτος είναι σε θέση να διαβάσει, να καταλάβει, και να ερμηνεύσει τα Καδμήια γράμματα.

Στις «Φοίνισσες» του Ευριπίδη (στ. 239- 248) αναφέρεται ότι ο πόλεμος μεταξύ Καδμείων (Φοινίκων) και Αργειών ήταν εμφύλιος, εφόσον και οι δύο έχουν κοινούς προγόνους. *«Κοινόν αίμα, κοινά τέκεα τας κερασφόρου πέφυκεν Ιούς»* (στ. 247-248). Άρα, και από εδώ αποδεικνύεται ότι γίνεται λόγος περί Ελλήνων εκ Φοινίκης. Παραπάνω ελέχθη ότι ο πατέρας του Κάδμου ήταν ο Αγήνορας από το Άργος. Για αυτό το λόγο είναι πολύτιμη η γνώση της μυθολογίας που τόσο πολύ ανοήτως υποτιμούν οι νεότεροι.

Επίσης, *«Ξέναι γυναίκες, είπατ' εκ ποίας πάτρας Ελληνικοίσι δώμασι πελάζετε;»* (στ. 278-279). Δηλαδή, «Ξένες από ποια πατρίδα έχετε φθάσει στην Ελλάδα;». Η λέξη «ξένος» χρησιμοποιούνταν για Έλληνες άλλης πόλης. Και απαντούν: *«Φοίνισσα μεν γη πατρίς η θρέψασά με, Αγήνορος δε παίδες εκ παιδών δορός Φοίβωι μ' επεμψαν ενθάδ' ακροθίνιον»* (στ. 280-282). Δηλαδή, «Η Φοινίκη είναι η πατρίδα, που με έθρεψε· του Αγήνορα οι απόγονοι με στέλνουν λάφυρο εκλεκτό στον Φοίβο».

Οι γυναίκες αυτές (οι Φοίνισσες) είναι Ελληνίδες (για αυτό και προσφωνούνται «ξέναι»), από την Φοινίκη του Αγήνορος.

Στο λεξικό Henry Liddell και Robert Scott στην αγγλική έκδοση του 1897 (New York), αναφέρεται: *«Cadmus is said to have brought from Phoenicia the old Greek alphabet of sixteen letters, hence called Καδμήια or Φοινικηία γράμματα, which was afterwards increased by the eight (so called) Ionic»*.

Στην ελληνική έκδοση: *«Ο Κάδμος λέγεται ότι ήνεγκεν εκ Φοινίκης το παλαιόν Ελληνικόν αλφάβητον εξ δεκαέξ γραμμάτων, οπόθεν ταύτα εκλήθησαν Καδμήια ή Φοινικήια γράμματα· ταύτα βραδύτερον ηυξήθησαν τη προσθήκη άλλων οκτώ γραμμάτων, καλουμένων Ιωνικών»*.

Επομένως, ο Κάδμος έφερε πίσω το παλαιό ελληνικό αλφάβητο. Όχι κάποιο φοινικικό-σημιτικό συμφωνογραφικό σύστημα.

Ο Ι. Σταματάκος στο λεξικό της «Αρχαίας Ελληνικής γλώσσης», στο λήμμα «Κάδμος» γράφει: *«Κάδμος, ο υιός του βασιλέως της Φοινίκης Αγήνορος, αδελφός της Ευρώπης, ιδρυτής των Βοιωτικών Θηβών. Ούτος, κατά την παράδοσιν, μετέφερεν εκ Φοινίκης εις την Ελλάδα το παλαιόν ελληνικόν αλφάβητον εκ 16 γραμμάτων, α δια τούτο και φοινικήια γράμματα εκαλούντο, και α βραδύτερον ηυξήθησαν εις 24 δια της προσθήκης των οκτώ Ιωνικών γραμμάτων (η,ω,θ,φ,χ,ζ,ξ,ψ)»*.

Οι εκδοχές για την εύρεση των γραμμάτων σύμφωνα με τα παραδεδομένα, είναι πολλές. Για αυτό γράφει επιγραμματικά ο Μελάμπους ο Γραμματικός στα σχόλιά του στην «Γραμματική Τέχνη» του Διονυσίου του Θρακός: *«Εύρηνται δε ουχ υφ΄ ενός άπαντα»*.

Ο Όμηρος γράφει τα έπη του σε μια πολύ προχωρημένη μορφή της ελληνικής γλώσσας που μπορεί και αποδίδει λεπτομέρειες (μέχρι και τον λεπτό ήχο που κάνει το κύμα ή το κουπί καθώς το κτυπάει). Αυτόν τον πλούτο τονίζει εύγλωττα και ποιητικά μέσω εικόνων ο Ελύτης σε σύγκριση με την νεοελληνική δημοτική της μορφή· *«Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική·/ το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου... / Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου... / Εκεί σπάροι και πέρκες/ ανεμόδαρτα ρήματα/ ρεύματα πράσινα μες στα γαλάζια/ όσα είδα στα σπλάχνα μου ν' ανάβουνε/ σφουγγάρια, μέδουσες/ με τα πρώτα λόγια των Σειρήνων όστρακα ρόδινα με τα πρώτα μαύρα ρίγη...»* (Άξιον Εστί, Τα πάθη).

Δεν είναι ο Όμηρος που δημιουργεί τη γλώσσα αυτή, αλλά την βρίσκει έτοιμη και την χρησιμοποιεί για να μας δώσει τις ποιότητες του τεράστιου έργου του.

Η χρονολόγηση του Ομήρου είναι ένα άλλο παρεξηγημένο θέμα. Παρότι υπάρχει η πληροφορία του Αριστοτέλους ότι ο Όμηρος είναι «πρόσφατος» της κτίσεως της Μέμφιδος, δηλαδή περίπου το 3000 π.κ.ε. (Α' βιβλίο «Μετεωρολογικά»), ας μιλήσουμε με βάση την συμβατική χρονολόγησή του που τον τοποθετεί περίπου στο 800 π.κ.ε.

Αν κανείς δεχτεί ότι η ελληνική ιστορία ξεκινά το 1200 π.κ.ε., τότε πρέπει να εξηγήσει λογικά αυτήν την τεράστια ανάπτυξη στην διαμόρφωση της γλώσσας και του αλφάβητου, καθώς τα 400 χρόνια που μεσολαβούν είναι πάρα πολύ λίγα ώστε να μπορεί να εξηγηθεί αυτό το φαινόμενο. Μια γλώσσα και ένα αλφάβητο πάνω

οποία δεν στηρίχθηκε μόνο ο Όμηρος αλλά και η προσωκρατική φιλοσοφία για να αποδώσει ηθικές αξίες και να εκφράσει λεπτά νοήματα. Έργα αντίστοιχα του Ομήρου και των προσωκρατικών, οι σημιτοφοίνικες δεν έχουν να παρουσιάσουν.

Υπάρχουν αναφορές ότι σε εποχές πριν από τον Όμηρο υπήρχαν γράμματα και είχε αναπτυχθεί παραγωγή κειμένων λογοτεχνικού και ιστορικού περιεχομένου. Γιατί άραγε να μην παρουσιάζεται το ίδιο και στους Σημιτοφοίνικες, εφόσον η γραφή μας κατάγεται από αυτούς; Οδηγούμαστε στο ίδιο συμπέρασμα· ότι ο Κάδμος έφερε πίσω τα δικά μας γράμματα.

> *Τον δ' ουν Λίνον φασί τοις Πελασγικοίς γράμμασι συνταξάμενον τας του πρώτου Διονύσου πράξεις και τας άλλας μυθολογίας απολιπείν εν τοις υπομνήμασιν. Ομοίως δε τούτοις χρήσασθαι τοις Πελασγικοίς γράμμασι τον Ορφέα και Προναπίδην τον Ομήρου διδάσκαλον, ευφυή γεγονότα μελοποιόν (Διόδωρος Σικελιώτης, Γ΄67.4,3- 5.3)*

Ο Λίνος έγραψε στα Πελασγικά γράμματα (τα Ελληνικά δηλαδή) μυθολογικές διηγήσεις περί του πρώτου Διονύσου (του Ζαγρέα), όπως επίσης έγραψε και ο Ορφέας και ο Προναπίδης που ήταν δάσκαλος του Ομήρου. Φυσικά, δεν γίνεται ο Προναπίδης και ο Όμηρος να γράφουν με διαφορετική γραφή.

> *Κόριννος, Ιλιεύς, εποποιός **των προ Ομήρου**, ως τισίν έδοξε· και **πρώτος γράψας την Ιλιάδα, έτι των Τρωικών συνισταμένων**. Ην ο δε Παλαμήδους μαθητής και έγραψε τοις υπό Παλαμήδους ευρεθείσι Δωρικοίς γράμμασιν. Έγραψε δε και τον Δαρδάνου προς Παφλαγόνας πόλεμον, ως εκ τούτου λαβείν και της ποιήσεως πάσαν υπόθεσιν Όμηρον και εντάξαι τοις αυτού βιβλίοις.*
> *(Λ. Σούδας)*

Ο Κόριννος έγραψε έπος πριν από τον Όμηρο. Όπως γνωρίζουμε, το έπος είναι μια διήγηση/ εξιστόρηση ενός πολέμου και διάφορων ηρωικών κατορθωμάτων σε έμμετρο λόγο και σε μεγάλη έκταση. Αυτό προϋποθέτει την ανάπτυξη της γραφής. Μάλιστα, έγραψε το έπος του ενώ ακόμα γίνονταν ο Τρωικός πόλεμος. Ήταν μαθητής του Παλαμήδη και χρησιμοποίησε τα δωρικά γράμματα που εφηύρε ο πρώτος. Έγραψε και σχετικά με τον πόλεμο του Δαρδάνου με τους Παφλαγόνες. Ο Όμηρος πήρε από αυτόν το αρχικό ιστορικό υλικό και το μετέπλασε προσθέτοντας μυθολογικά στοιχεία.

Υπάρχουν αναφορές ότι υπήρξαν ιστορικοί που κατέγραφαν τα σχετικά γεγονότα. Όσοι μελετούν τα ομηρικά κείμενα, γνωρίζουν πάρα πολύ καλά ότι από αρκετά σημεία φαίνεται ότι ο Όμηρος αναφέρεται σε καταστάσεις που απέχουν από την εποχή του.

> *Δίκτυς· **ιστορικός**. Έγραψεν Εφημερίδα (εστί δε τα μεθ' Όμηρον καταλογάδην εν βιβλίοις θ΄ Ιλιακά) Τρωικού διακόσμου. Ούτος έγραψε τα περί της αρπαγής Ελένης και περί Μενελάου και πάσης Ιλιακής υποθέσεως.*
> *(TLG, Testimpnia, T. 1A, 49, fr. 1)*

Ο Δίκτυς έγραφε τα καθημερινά γεγονότα του Τρωικού πολέμου (Εφημερίδα).

> *Δίκτυς ιστορικός. Έγραψεν Εφημερίδα· εστί δε τα μεθ' Όμηρον καταλογάδην εν βιβλίοις θ΄ Ιταλικά, Τρωικού διακόσμου. Ούτος έγραψε τα περί της αρπαγής Ελένης και περί Μενελάου και πάσης Ιλιακής υποθέσεως. Επί Κλαυδίου της Κρήτης υπό σεισμού κατενεχθείσης και πολλών τάφων ανεωχθέντων ευρέθη εν ενί τούτων το σύνταγμα της ιστορίας Δίκτυος, τον Τρωικόν περιέχον πόλεμον, όπερ λαβών Κλαύδιος εξέδωκε γράφεσθαι.*
> *(Σούδας)*

Μάλιστα, επί Νέρωνος βρέθηκε το «σύνταγμα της ιστορίας» του Δίκτυος, κάτι που μαρτυρά και ο Ιωάννης ο Μαλάλας στην Χρονογραφία του.
Ένα ακόμα πολύ σημαντικό στοιχείο είναι ότι οι Κρήτες είχαν εφεύρει δικό τους αλφάβητο πριν τους Φοίνικες...

> *Κατά την β' χιλιετηρίδα π. Χ... η Κρήτη εξασκούσε την τέχνη της γραφής. Η κρητική γραφή (τα καλούμενα Scripta Minoa) είναι η περισσότερον γνωστή, χάρις εις τας ανασκαφάς του a. J. Evans εν Κνωσώ. Φαίνεται ότι η πρώτη φάσις ήτο ιδεογραφική· ο δεύτερος συλλαβικός σταθμός διήνυσεν τρία στάδια, το πρώτον, όπερ ήτο ιδεογραφικόν, το δεύτερον, το συλλαβικόν και το τρίτον, το αλφαβητικό.*
> *(Greek Palaeografy, σ. 13, B. Van Groningen)*

Ο Gilbert Murray (Άγγλος καθηγητής της Ελληνικής λογοτεχνίας) στο έργο «Ιστορία της αρχαίας λογοτεχνίας» αναφέρει...

> *Εμείς που σήμερα έχουμε προ οφθαλμών τα κρητικά γράμματα, μπορούμε να*

*πιστέψουμε ότι οι Έλληνες γνωρίσαντες άπαξ την γραφή, έπεσαν κατόπιν σε πλήρη αυτής αμάθεια, ενώ γύρω τους έγραφαν όλοι οι υπόλοιποι λαοί, τους οποίους αυτοί ωνόμαζαν βαρβάρους; Και ότι αγνοούσαν κατά τον όγδοο αιώνα την γραφή, ενώ κατά τον έβδομο ανέδειξαν ξαφνικά ποιητές όπως την Σαπφώ, τον Αλκαίο και τον Αλκμάνα, οι οποίοι έγραφαν πιθανότατα και μουσικά σημεία;... Το ζήτημα της υπάρξεως γραφής ελύθη σήμερα οριστικά μετά την νεωτάτη ανακάλυψη από τον κ. Κεραμόπουλο στην Θήβα ενεπίγραφων επιγραφών της νεωτέρας μυκηναϊκής περιόδου απ' τις οποίες αποδεικνύεται ότι η αρχαία παράδοση ήταν σοφώτερη παρά την νέα κριτική.*

Αλίμονο να μην μπορούσαμε να μεταφέρουμε σε γραπτό λόγο όσα υψηλά νοήματα και έννοιες συλλαμβάναμε με το νου, και να μην ήμασταν σε θέση να αποδώσουμε με γράμματα και κείμενα όλα εκείνα για τα οποία μιλούσαμε.

***Διομήδης***